

Kohtuasi C-354/20 PPU**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

31. juuli 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Rechtbank Amsterdam (Madalmaad)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

31. juuli 2020

Euroopa vahistamismäärus, mis on tehtud järgmise isiku suhtes:

L

Teine menetlusosaline:

Openbaar Ministerie

Põhikohtuasja ese

Overleveringswet'i (üleandmisseadus) artikli 23 lõike 2 alusel esitatud taotlus võtta menetlusse Poola kohtu tehtud Euroopa vahistamismäärus, millega taotletakse L-i vahi alla võtmist ja Poola Vabariigile üleandmist

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Viidates eeskätt Euroopa Kohtu 25. juuli 2018. aasta otsusele Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused), C-216/18 PPU, EU:C:2018586 (edaspidi „kohtuotsus Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused)“), tekib Rechtbank Amsterdam'il (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) küsimus, kuidas mõjutavad viimasel ajal Poolas toimunud õigusriigi arengud otsust Poola kohtu tehtud Euroopa vahistamismääruse täitmise kohta, võttes eelkõige arvesse, millist mõju avaldavad kõnealused arengud Rechtbank'i kohustusele kohaldada nimetatud kohtuotsuses sõnastatud hindamiskriteeriume.

Eelotsuse küsimused

1. Kas raamotsusega 2002/584/JSK, ELL artikli 19 lõike 1 teise lõiguga ja/või Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 teise lõiguga on vastuolus see, et vahistamismäärust täitev õigusasutus täidab kohtu tehtud Euroopa vahistamismäärust, kui vahistamismääruse teinud liikmesriigi õigusnorme on pärast asjaomase Euroopa vahistamismääruse tegemist muudetud selliselt, et kohus ei vasta enam tõhusa kohtuliku kaitse või tõhusa õiguskaitse nõuetele, sest need sätted ei taga enam kohtu sõltumatust?
2. Kas raamotsusega 2002/584/JSK ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 teise lõiguga on vastuolus see, et vahistamismäärust täitev õigusasutus täidab Euroopa vahistamismäärust, kui ta on tuvastanud, et vahistamismääruse teinud liikmesriigis esineb iga kahtlustatava – ja seega ka tagaotsitava – puhul, olenemata tagaotsitava suhtes algatatud menetluses pädevast kohtust selles liikmesriigis, tagaotsitava isiklikust olukorrast, selle süüteo laadist, millega seoses ta kohtu alla antakse ning Euroopa vahistamismääruse aluseks olevatest faktilistest asjaoludest, tegelik oht, et rikutakse tema põhiõigust pöörduda sõltumatusse kohtusse, mis tuleneb asjaolust, et vahistamismääruse teinud liikmesriigi kohtud ei ole süsteemsete ja üldiste puuduste tõttu enam sõltumatud?
3. Kas raamotsusega 2002/584/JSK ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 teise lõiguga on vastuolus see, et vahistamismäärust täitev õigusasutus täidab Euroopa vahistamismäärust, kui ta on tuvastanud, et
  - vahistamismääruse teinud liikmesriigis esineb iga kahtlustatava puhul tegelik oht, et rikutakse tema põhiõigust õiglasele kohtulikule arutamisele, mis on seotud süsteemsete ja üldiste puudustega selle liikmesriigi kohtute sõltumatuse osas,
  - seetõttu ei ole pelgalt tõenäoline, et kõnealused süsteemsed ja üldised puudused võivad tagaotsitava suhtes algatatud menetluses pädevat kohut selles liikmesriigis mõjutada, vaid need puudused mõjutavad kohut ka tegelikult, ja
  - seetõttu esinevad tõsised ja faktiliste asjaoludega tõendatud põhjused eeldamaks, et tagaotsitavat ähvardab tegelik oht, et rikutakse tema põhiõigust pöörduda sõltumatusse kohtusse ning sellest tulenevalt tema põhiõiguse õiglasele kohtulikule arutamisele olemust,

isegi juhul, kui olenemata asjaomastest süsteemsetest ja üldistest puudustest ei ole tagaotsitav väljendanud konkreetseid kahtlusi ning tema isiklik olukord, selle süüteo laad, millega seoses ta kohtu alla antakse, ning Euroopa vahistamismääruse aluseks olevad faktilised asjaolud ei anna kõnealustest süsteemsetest ja üldistest puudustest olenemata alust karta, et täitevvõim ja/või seadusandlik võim avaldavad kõnealuses kriminaalmenetluses konkreetselt survet või seda mõjutavad?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Liidu leping, artikli 19 lõige 1

Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikli 47 teine lõik

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/6, lk 34) raamotsusega 2009/299/JSK (ELT 2009, L 81, lk 24) muudetud redaktsioonis, artikkel 1 ja artiklid 3–6

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Overleveringswet) (29. aprilli 2004. aasta seadus, millega võetakse üle nõukogu raamotsus Euroopa vahistamismääruse ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise üleandmiskorra kohta (üleandmisseadus)), artikkel 23

Põhikohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Rechtbank Amsterdam peab langetama otsuse Poola Vabariigi kodaniku L-i suhtes tehtud Euroopa vahistamismääruse täitmise kohta. Kõnealuse Euroopa vahistamismääruse tegi 31. augustil 2015 Poola kohus, mida nimetatakse eelotsusetaotluses Circuit Court in Poznań'iks, ning vahistamismääruses taotletakse L-i vahi alla võtmist ja Poolale üleandmist kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmiseks.
- 2 Rechtbank Amsterdam'i prokurör tegi 7. veebruaril 2020 üleandmisseaduse artikli 23 alusel taotluse, milles palus Rechtbank'il muu hulgas võtta menetluse Euroopa vahistamismäärus.
- 3 Kuna Rechtbank'il tekkisid kahtlused viimasel ajal Poolas toimunud õigusriigi arengute osas, eelkõige nende arengute konkreetse mõju suhtes meetmete, mida tuleb kohtuotsuse Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused) kohaselt niisugusel juhul Euroopa vahistamismääruse täitmise üle otsuse tegemisel võtta, palus ta 12. juunil 2020 esitada prokuröril vahistamismääruse teinud õigusasutusele täiendavaid küsimusi.
- 4 Kõnealustele küsimustele – välja arvatud küsimustele Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) kohta – vastati 25. juunil ja 7. juulil 2020. Lisaks esitati Eurojusti kaudu küsimus ka Sąd Najwyższy'le endale, kuid see jäi vastuseta.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 5 L-i kaitsja hinnangul tuleb prokuröri taotlus Euroopa vahistamismääruse menetlusse võtmiseks vastuvõetamatusse tõttu tagasi lükata. On selge, et esineb oht, et L-i asjas ei ole Poolas õiglane kohtulik arutamine tagatud. Kohtuotsuse Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused) alusel on Rechtbank niisugusel juhul kohustatud taotlema vahistamismääruse teinud õigusasutuselt kogu vajalikku teavet, mis aga ei viinud soovitud tulemuseni: kümnest sisulisest küsimusest, mille Rechtbank oma 12. juuni 2020 vaheotsuses esitas, vastas Poola õigusasutus ainult kahele. Seega ei toimunud kohtuotsuses Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused) viidatud dialoogi. Seetõttu ei saa Rechtbank nõuetekohaselt hinnata, kui tõsine on oht, et rikutakse põhiõigust õiglasele kohtulikule arutamisele.
- 6 Prokurör on seisukohal, et see vastuväide ei päde. Kohtuotsusest Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused) ei nähtu, millised järeldused tuleb teha juhul, kui vahistamismääruse teinud õigusasutus ei astu (osaliselt) dialoogi. Samuti ei tulene see üleandmiseseadusest.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 7 Üleandmisest keeldumiseks raamotsuse 2002/584/JSK artiklites 3–5 nimetatud põhjustel puudub alus. Sellegipoolest on Rechtbank sunnitud küsima, kas arvestades viimasel ajal Poolas toimunud seadusandlikke arenguid kohtute sõltumatuse osas, peab ta Euroopa vahistamismäärust täitma.
- 8 Alates kohtuotsusest Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused) lähtub Rechtbank igas asjas, mille aluseks on Poola kohtu tehtud Euroopa vahistamismäärus isiku kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmiseks, eeldusest, et Poola Vabariigis esineb harta artikli 47 teises lõigus sätestatud põhiõiguse õiglasele kohtulikule arutamisele rikkumise üldine tegelik oht, mis on seotud vahistamismääruse teinud liikmesriigi kohtute sõltumatuse puudumisega, mis on tingitud süsteemsetest ja üldistest puudustest selles riigis¹. Tulenevalt tuvastusest, et niisugune üldine tegelik oht eksisteerib, on Rechtbank seitsaadik alati hinnanud,
  - kas need süsteemsed ja üldised puudused võivad mõjutada selle riigi neid kohtuid, kes on pädevad läbi viima menetlusi, mis hakkavad tagaotsitava suhtes toimuma², ning kui vastus sellele on jaatav,
  - kas „puudutatud isiku väljendatud konkreetset muret ja tema esitatud teavet arvestades [...] on piisavalt alust arvata, et selle isiku puhul esineb tegelik oht, et rikutakse tema põhiõigust pöörduda sõltumatusse kohtusse ja sellest

¹ Vt kohtuotsus Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused), punkt 61.

² Samas, punkt 74.

tulenevalt tema põhiõiguse õiglasele kohtulikule arutamisele olemust, arvestades tema isiklikku olukorda ning selle süüteo laadi, millega seoses ta kohtu alla antakse, ja Euroopa vahistamismääruse aluseks olevat faktilist tausta³.

- 9 Lisaks astub Rechtbank Euroopa vahistamismääruse teinud asutusega dialoogi. 4. oktoobril 2018 esitas Rechtbank asjas, mis käsitles üht teist Poola tehtud Euroopa vahistamismäärust, järelepärimise selle kohta, millised kohtud hakkavad tegelema tagaotsitava suhtes läbiviidava kriminaalmenetlusega, ning esitas seoses nende kohtutega küsimused nende personalis toimunud muudatuste (II A), kohtuasjade jaotamise ja läbivaatamise (II B), distsiplinaarasjade ja muude (distsiplinaar)meetmete (II C), menetluste, mis on seotud õigusega pöörduda sõltumatusse kohtusse (II D) ning „erakorralise õiguskaitsevahendi“ menetluse (II E) kohta.
- 10 27. septembri 2019. aasta otsuses leidis Rechtbank, et arvestades vastuseid, mille ta oli alates oma 4. oktoobri 2018. aasta otsusest paljudes kohtuasjades saanud, oli ta sel ajahetkel piisavalt informeeritud süsteemsete puuduste mõjust, mis oli tuvastatud neis kohtutes, kes on pädevad läbi viima menetlusi, mis hakkavad tagaotsitava suhtes toimuma. Neid mõjusid iseloomustas asjaolu, et Rechtbanki arvates võisid nimetatud süsteemsed puudused kõnealustele kohtutele kõikidel juhtudel negatiivset mõju avaldada. Seetõttu ei pidanud kuni uute asjakohaste arengute ilmnemiseni küsimusi II A, B, D ja E enam esitama. Seevastu tuli jätkuvalt esitada distsiplinaarasju ja muid (distsiplinaar)meetmeid puudutavaid küsimusi.
- 11 Rechtbank leidis oma 16. jaanuari 2020. aasta otsuses seetõttu muu hulgas, et
  - olemasolev teave Poola kohtunike suhtes kohaldatava distsiplinaarmenetluse ja teiste (distsiplinaar)meetmete üldpildi suhtes on küll äärmiselt häiriv ning viimase aja arengud on ebasoodsad, kuid see üldpilt ei ole siiski põhimõtteliselt piisav, eeldamaks igal üksikjuhul, et tagaotsitava õigus õiglasele kohtulikule arutamisele on ohustatud;
  - teave distsiplinaarmenetluse ja teiste (distsiplinaar)meetmete kohta on jätkuvalt oluline, vastamaks küsimusele, kas on piisavalt alust arvata, et tagaotsitava puhul esineb tegelik oht, et rikutakse tema põhiõigust pöörduda sõltumatusse kohtusse ja sellest tulenevalt tema põhiõiguse õiglasele kohtulikule arutamisele olemust, arvestades tema isiklikku olukorda ning selle süüteo laadi, millega seoses ta kohtu alla antakse, ja Euroopa vahistamismääruse aluseks olevat faktilist tausta, kuid toonaste asjaolude põhjal, omamata täpsemat infot tagaotsitava isikliku olukorra kohta, mis oleks kinnitanud kahtlust, et ohustatud on tema põhiõigus õiglasele kohtulikule arutamisele, ei saanud see teave viia üleandmisest keeldumiseni;

³ Samas, punkt 75.

- kuna tagaotsitav niisugust teavet ei esitanud, puudus põhjus oodata kauem vastuseid juba esitatud küsimustele distsiplinaarmenetluse ja teiste (distsiplinaar)meetmete kohta, kusjuures Rechtbank märkis, et juhul, kui ta seda uusi asjakohaseid arenguid arvesse võttes vajalikuks peab, esitab ta täiendavaid küsimusi.
- 12 Ajavahemikul enne ja pärast kohtuotsuse Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused) tegemist on toimunud arengud, mis annavad alust Poola kohtusüsteemi sõltumatuses tõsiselt kahelda. Aastatel 2017 ja 2018 vahetas justiitsminister näiteks välja rohkem kui 100 kohtukoja esimeest ja aseesimeest. Lisaks algatati paljude Poola kohtunike suhtes distsiplinaarmenetlus nende kohtuotsuste sisu või sõnavabaduse õiguse kasutamise tõttu. Lõpuks puudub Poolas sõltumatu ja tõhus põhiseaduslikkuse järelevalve.
  - 13 Edasistest arengutest, mis leidsid aset vahetult enne ja pärast 16. jaanuari 2020. aasta kohtuotsust, jäeldub Rechtbank'i arvates, et surve Poola kohtute sõltumatusel on sedavõrd kasvanud, et see võib mõjutada tema üleandmisotsust ning 16. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuses kirjeldatud toimimisviisi. Seejuures tuleb muu hulgas viidata 20. detsembri 2019. aasta uuele kohtute seadusele, mis jõustus 14. veebruaril 2020, ning asjaolule, et European Network of Councils for the Judiciary eestseisus tegi 2020. aasta mais ettepaneku arvata oma liikmete hulgast välja Krajowa Rada Sądownictwa (Poola riiklik kohtute nõukoda). Lisaks tuleb viidata Euroopa Kohtu 19. novembri 2019. aasta otsusele A. K. jt (Sąd Najwyższy distsiplinaarkolleegiumi sõltumatus), C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982, ning 26. märtsi 2020. aasta otsusele Miasto Łowicz ja Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (kohtunike suhtes kehtiv distsiplinaarkord), C-558/18 ja C-563/18, EU:C:2020:234, Euroopa Kohtu 8. aprilli 2020. aasta määrusele komisjon vs. Poola, C-791/19 R, EU:C:2020:277, ning neljandale rikkumismenetlusele, mille komisjon algatas 29. aprillil 2020 Poola suhtes seoses eespool viidatud 20. detsembri 2019. aasta kohtute seadusega.
  - 14 Kõnealuste arengute põhjal jõudis Rechtbank järeldusele, et Krajowa Rada Sądownictwa't – mis nimetab Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) distsiplinaarkolleegiumi liikmeid – ei saa pidada erapooletuks ning seadusandlikust ja täitevvõimust sõltumatuks organiks, ning et distsiplinaarkolleegium – mis langetab otsuseid Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) ja üldkohtute kohtunike distsiplinaarmenetluse asjades – ei ole kohus liidu õiguse tähenduses. Sąd Najwyższy distsiplinaarkolleegiumi sõltumatus ei ole tagatud ning samuti ei ole tagatud Sąd Najwyższy enda ja üldkohtute – sealhulgas käesolevas asjas Euroopa vahistamismääruse teinud õigusasutuse – sõltumatus. Nimelt ähvardab Poola kohtunikke nüüd oht, et nende suhtes algatatakse distsiplinaarmenetlus, mis võib omakorda viia selleni, et asi antakse niisuguse institutsiooni menetlusse, mille sõltumatus ei ole tagatud.

Esimene küsimus

- 15 Eespool kirjeldatud arenguid arvesse võttes tekib esmalt küsimus, kas täitev õigusasutus peab täitma Euroopa vahistamismääruse, mille on teinud kohus, mille sõltumatus ei ole pärast vahistamismääruse tegemist toimunud arengute tõttu enam tagatud.
- 16 Euroopa Kohtu praktika kohaselt tugineb raamotsus 2002/584/JSK nimelt põhimõttele, et Euroopa vahistamismäärusega seotud otsused tehakse kõigi kohtuotsustele omaste tagatistega, eelkõige nendega, mis tulenevad põhiõigustest ja õiguse üldpõhimõtetest. See tähendab, et ka Euroopa vahistamismääruse tegemist puudutava otsuse teeb õigusasutus, mis vastab tõhusa kohtuliku kaitse nõuetele, mille hulka kuulub ka sõltumatuse tagamine⁴. Euroopa Kohtu 27. veebruari 2018. aasta otsusest Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, ja 24. juuni 2019. aasta otsusest komisjon vs. Poola (Sąd Najwyższy sõltumatus), C-619/18, EU:C:2019:531, järeldeb Rechtbank raamotsuses 2002/584/JSK, ELL artikli 19 lõike 1 teises lõigus ning harta artikli 47 teises lõigus sätestatud sõltumatuse nõude osas, et Euroopa vahistamismääruse teinud kohus peab vastama tõhusa kohtuliku kaitse või tõhusa õiguskaitse nõuetele. See eeldab, et on olemas reeglid, mis pakuvad kaitset välise surve ja mõjutamise eest, mis võivad ohustada kohtule esitatud asjades langetatavate otsuste sõltumatust.
- 17 Euroopa vahistamismääruse teinud kohus peab Rechtbank'i arvates vastama nendele nõuetele ka pärast vahistamismääruse tegemist. Ülesanded, mida see kohus kõnealusel etapil täidab, on Rechtbank'i veendumuse kohaselt asjaomase Euroopa vahistamismääruse tegemisega „seotud ülesanded“⁵, mille täitmisel peab vahistamismäärust tegev õigusasutus tegutsema sõltumatult. Lisaks kuuluvad niisugused ülesanded liidu õiguse kohaldamisalasse⁶, mistõttu peavad nende teostamisel olema täidetud tõhusa õiguskaitse ja seega ka sõltumatuse nõue.
- 18 Võttes arvesse eespool punktis 14 toodud järeldusi, leiab Rechtbank, et Euroopa vahistamismääruse teinud kohus ei vasta vahistamismääruse tegemise järel muudetud liikmesriigi õigusnormide tõttu enam tõhusa kohtuliku kaitse või tõhusa õiguskaitse nõuetele, sest asjaomased sätted ei taga enam tema sõltumatust seadusandlikust ja/või täitevvõimust. Rechtbank esitab küsimuse, kas see on liidu õigusega vastuolus, kui täitva õigusasutusena täidab ta niisugustel asjaoludel sellise kohtu tehtud Euroopa vahistamismääruse.

⁴ Samas, punkt 56.

⁵ 27. mai 2019. aasta kohtuotsus OG ja PI (Lübecki ja Zwickau prokuratuur), C-508/18 ja C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punkt 74.

⁶ Vt 27. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 34.

Teine küsimus

- 19 See küsimus esitatakse juhuks, kui vastus esimesele küsimusele on eitav. Niisugusel juhul esitab eelotsusetaotluse esitanud kohus järgmised kaalutlused.
- 20 Käesoleva eelotsusetaotluse punktis 14 leidis eelotsusetaotluse esitanud kohus, et viimasel ajal Poolas toimunud arengute tõttu ei ole seal kohtute sõltumatus enam tagatud. Rechtbank'i hinnangul tuleneb sellest, et Poola kohtute sõltumatuse osas esinevad niisugused süsteemsed ja üldised puudused, et ühelegi kahtlustatavale, kes on Poola Vabariigis kohtu all, ei ole tagatud õigus pöörduda sõltumatusse kohtusse, ning seda olenemata tema isiklikust olukorrast, selle süüteo laadist, millega seoses ta kohtu alla antakse, ning Euroopa vahistamismääruse aluseks olevatest faktilistest asjaoludest. Teisisõnu tuleneb sellest järeldusest, et Poola Vabariigis esineb iga kahtlustatava – ja seega ka tagaotsitava – puhul põhiõiguse õiglasele kohtulikule arutamisele rikkumise tegelik oht. Kõnealune tegelik oht tuleneb asjaolust, et ükski neist kohtutest ei ole süsteemsete ja üldiste puuduste tõttu enam sõltumatu.⁷
- 21 Eeltoodu põhjal tekib küsimus, kas ainuüksi sellest tuvastusest – astumata vahistamismääruse teinud õigusasutusega (täiendavasse) dialoogi ning üksikjuhul veelkord kontrollimata (või kontrollima pidamata), kas süsteemsed puudused avaldavad tagaotsitava suhtes pädevatele kohtutele negatiivset mõju ning kas arvestades selle isiku isiklikku olukorda, esineb tegelik oht, et rikutakse tema põhiõiguse õiglasele kohtulikule arutamisele olemust (vt eespool punktis 8 viidatud hindamiskriteeriumid) – piisab, et loobuda Euroopa vahistamismääruse täitmisest.
- 22 Rechtbank'i hinnangul tuleb sellele küsimusele vastata jaatavalt. Kohtuotsust Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused) võib tõlgendada selliselt, et see ei puuduta juhtumeid, mil kohtute sõltumatuse süsteemsed või üldised puudused on sellist laadi, et vahistamismääruse teinud liikmesriigi õigusnormid ei taga enam põhimõtteliselt kohtute sõltumatust, mistõttu tuleb puuduste negatiivset mõju üksikjuhul ka ilma täiendava kontrollimiseta tõendatuks pidada.

Kolmas küsimus

- 23 See küsimus esitatakse juhuks, kui vastus teisele küsimusele on eitav. Niisugusel juhul esitab Rechtbank järgmised kaalutlused.
- 24 Käesolevas asjas on Rechtbank esitanud kohtuotsuses Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused) (punktid 75–77) nimetatud dialoogi raames vahistamismääruse teinud õigusasutusele küsimusi. Ka teise meeldetuletuse järel ei ole õigusasutus nendele küsimustele täielikke vastuseid andnud. Samas

⁷ Vt kohtuotsus Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused), punkt 61.

tõendavad aga saadud vastused üksnes järeldust, et Poola kohtute sõltumatus ei ole süsteemsete ja üldiste puuduste tõttu enam tagatud.

- 25 Kirjeldatud olukorra põhjal tekib küsimus, kas ainuüksi sellest tuvastusest piisab, et järeldada, et nimetatud süsteemsed ja üldised puudused võivad avaldada negatiivset mõju käesolevas asjas pädevatele kohtutele ning et tagaotsitava puhul – olenemata tema isiklikust olukorrast, selle süüteo laadist, millega seoses ta kohtu alla antakse, ning Euroopa vahistamismääruse aluseks olevatest faktilistest asjaoludest – esineb tegelik oht, et rikutakse tema põhiõigust pöörduda sõltumatusse kohtusse ja sellest tulenevalt tema põhiõiguse õiglasele kohtulikule arutamisele olemust.
- 26 Rechtbank'i veendumuse kohaselt tuleb sellele küsimusele vastata jaatavalt. Kohtute sõltumatusse seotud süsteemsed ja üldised puudused ei mõjuta negatiivselt ainult Sąd Najwyższy't, vaid ka üldkohtuid, mille hulka kuulub vahistamismääruse teinud õigusasutus. Peale selle ilmneb eespool punktis 14 toodud järeldusest, et iga kahtlustatava – ja seega ka iga tagaotsitava – puhul esineb tegelik oht, et rikutakse tema põhiõigust pöörduda sõltumatusse kohtusse ja sellest tulenevalt tema põhiõiguse õiglasele kohtulikule arutamisele olemust. Nimetatud tegelik oht põhineb asjaolul, et Poola õigusnormid ei taga enam nende kohtute sõltumatust.

Taotlus lahendada asi kiirmenetluses

- 27 Rechtbank palub Euroopa Kohtul lahendada käesolev eelotsusetaotlus Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 107 sätestatud kiirmenetluses. Eelotsuse küsimused puudutavad ELTL V jaotises hõlmatud valdkonda ning tagaotsitav ootab Rechtbank'i otsust üleandmisetaotluse kohta üleandmisvahistuses. Rechtbank ei saa seda otsust teha, kuni Euroopa Kohus pole eelotsuse küsimustele vastanud. Kiire vastamine nendele küsimustele avaldab seega ka vahetut ja otsustavat mõju tagaotsitava üleandmisvahistuse kestusele.